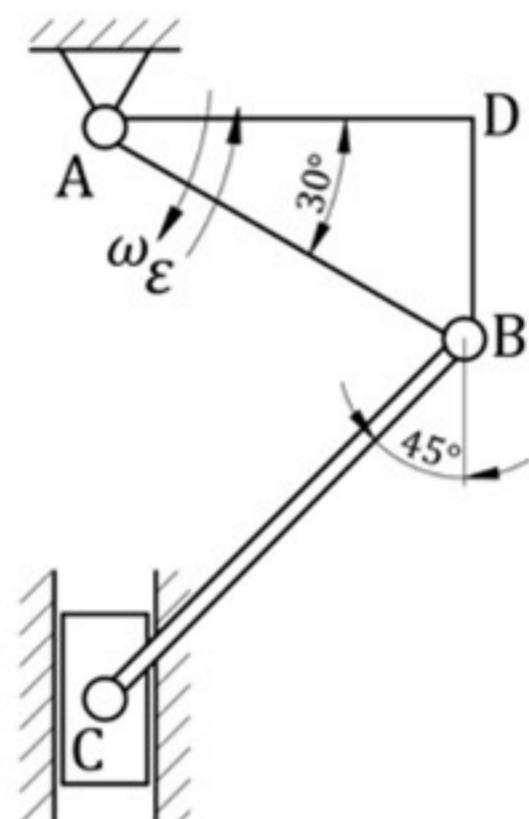

ПРВИ КОЛОКВИЈУМ ИЗ МЕХАНИКЕ

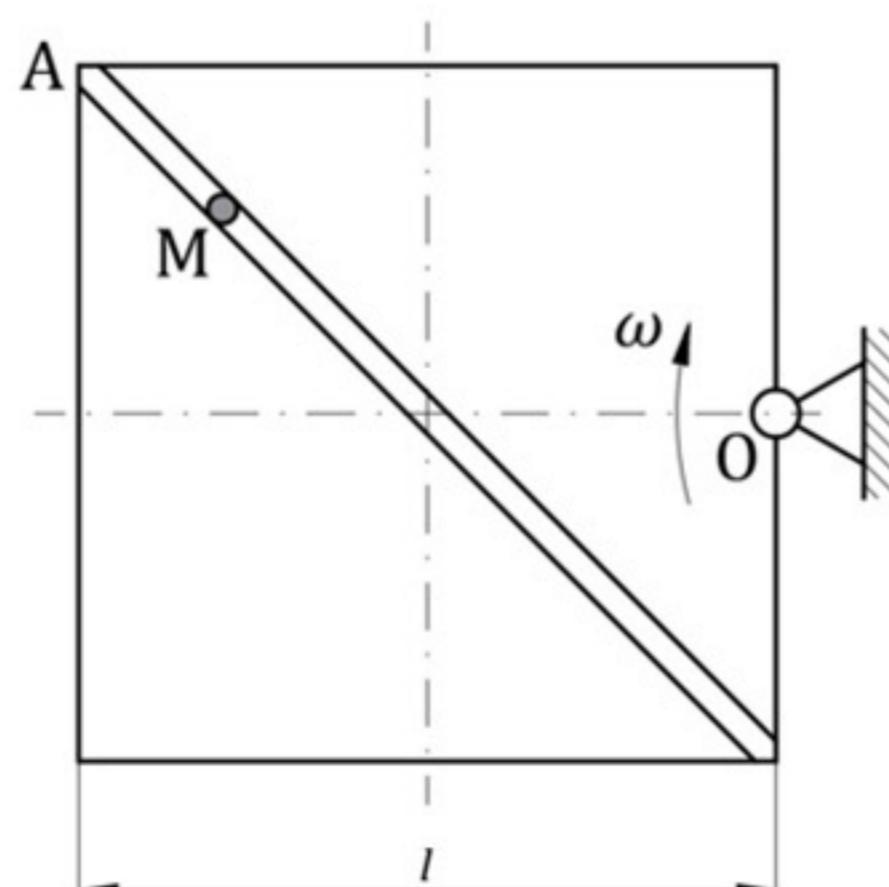
1. Убрзање материјалне тачке мијења се према закону $\vec{a} = -3t\vec{i} + 4t\vec{j}$ (вријеме је у секундама, а убрзање у m/s^2). Она је кретање започела без почетне брзине из положаја $\vec{r}_0 = \vec{j}$ [m]. Одредити:

- тангенцијално и нормално убрзање тачке у произвољном временском тренутку;
- угао између вектора брзине и вектора положаја у произвољ. тренутку;
- пут који тачка пређе за двије секунде.

2. У положају механизма приказаном на слици троугаона плоча има угаону брзину од 1 rad/s и угаоно убрзање од 2 rad/s^2 . Одредити брзину и убрзање клизача С за приказани положај механизма, ако је $\overline{CB} = 1,2 \text{ m}$ и $\overline{BD} = 0,5 \text{ m}$.

3. Квадратна плоча странице $l = 2 \text{ m}$ обрће се константном угаоном брзином од 3 rad/s . Унутар канала креће се куглица М која кретање почиње из положаја А, а њена брзина у односу на плочу мијења се према закону $v_r = 2\sqrt{2}t$. Одредити интензитет апсолутне брзине и апсолутног убрзања куглице М у тренутку $t_1 = 1 \text{ s}$.

Предметни наставник:
Проф. др Оливера Јовановић

Сарадник:
Раде Грујичић

ПРВИ КОЛОКВИЈУМ ИЗ МЕХАНИКЕ

1. Убрзање материјалне тачке мијења се према закону $\vec{a} = -3t\vec{i} + 4t\vec{j}$ (вријеме је у секундама, а убрзање у m/s^2). Она је кретање започела без почетне брзине из положаја $\vec{r}_0 = \vec{j}$ [m]. Одредити:

- тангенцијално и нормално убрзање тачке у произвољном временском тренутку;
- угао између вектора брзине и вектора положаја у произвољ. тренутку;
- пут који тачка пређе за двије секунде.

$$\begin{aligned} a_x = -3t & \quad \left\{ \int dx = \int -3t dt \Rightarrow x = -\frac{3}{2}t^2 \right\} \\ a_x = \frac{dx}{dt} & \quad \left\{ \int dx = \int \frac{3}{2}t^2 dt \right. \\ & \quad \left. x = -\frac{1}{2}t^3 \right. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} a_y = 4t & \quad \left\{ \int dy = \int 4t dt \Rightarrow y = 2t^2 \right\} \\ a_y = \frac{dy}{dt} & \quad \left\{ \int dy = \int 2t^2 dt \right. \\ & \quad \left. y = \frac{2}{3}t^3 + 1 \right. \end{aligned}$$

$$d = \sqrt{x^2 + y^2} = \sqrt{\frac{9}{4}t^4 + 4t^4} = \frac{5}{2}t^2$$

$$\underline{a_t} = \frac{d^2 d}{dt^2} = \underline{5t}$$

$$a = \sqrt{a_x^2 + a_y^2} = \sqrt{9t^2 + 16t^2} = 5t$$

$$\underline{a_n} = \sqrt{a^2 - a_t^2} = \sqrt{25t^2 - 25t^2} = \underline{0}$$

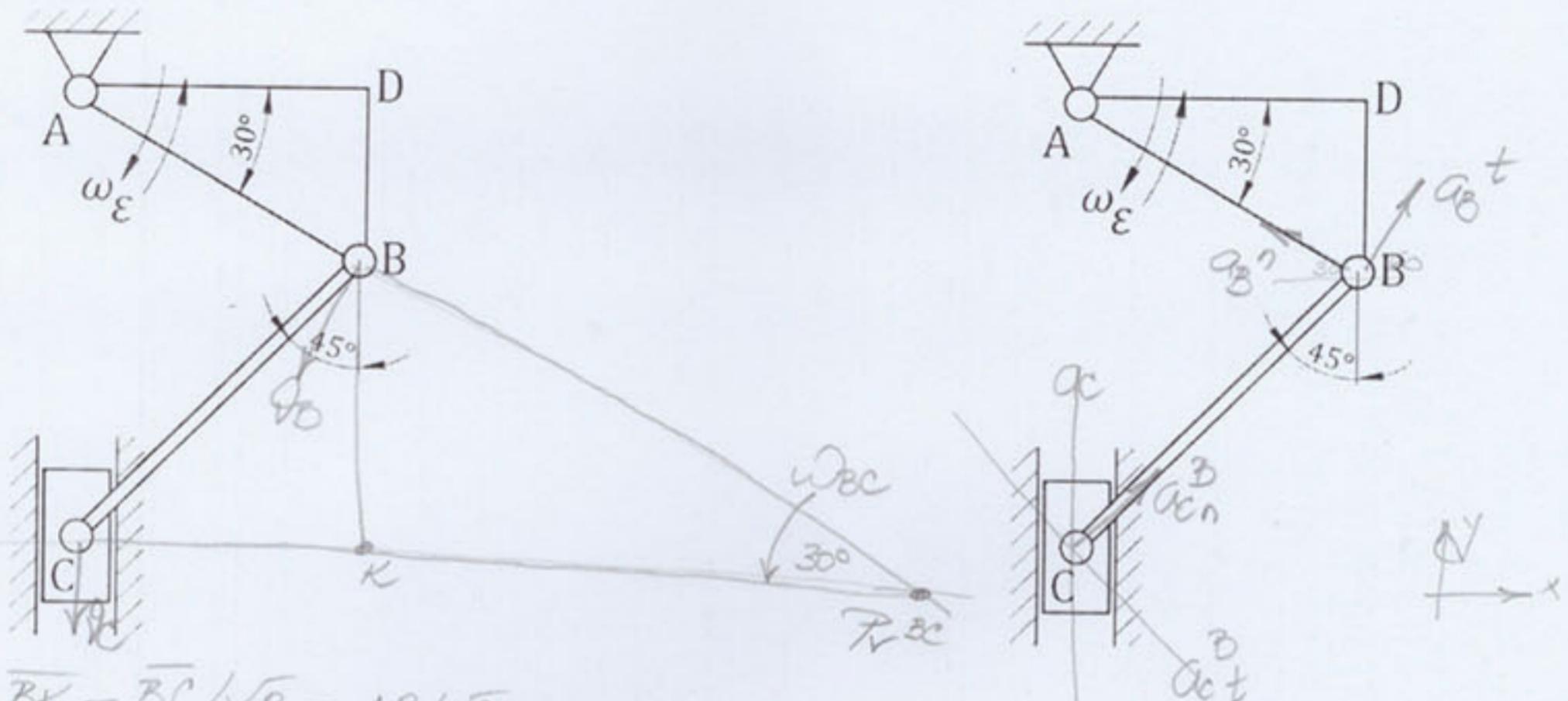
$$\cos \varphi(\vec{v}, \vec{r}) = \frac{\vec{v} \cdot \vec{r}}{v \cdot r} = \frac{(-\frac{3}{2}t^2 \vec{i} + 2t^2 \vec{j}) \cdot (-\frac{1}{2}t^3 \vec{i} + (\frac{2}{3}t^3 + 1) \vec{j})}{\frac{5}{2}t^2 \cdot \sqrt{\frac{1}{4}t^6 + \frac{4}{9}t^6 + \frac{4}{3}t^3 + 1}}$$

$$\varphi(\vec{v}, \vec{r}) = \arccos \frac{\frac{3}{4}t^5 + \frac{4}{3}t^5 + 2t^2}{\frac{5}{2}t^2 \sqrt{\frac{25}{36}t^6 + \frac{4}{3}t^3 + 1}}$$

за $t \in [0, 2]$ је тачка се крета по обрзине

$$S_{0-2} = \int v dt = \int \frac{5}{2}t^2 dt = \frac{5}{6}t^3 \Big|_0^2 = \frac{5 \cdot 8}{6} = \frac{20}{3} m = 6.67 m$$

2. У положају механизма приказаном на слици троугаона плоча има угаону брзину од 1 rad/s и угаено убрзање од 2 rad/s^2 . Одредити брзину и убрзање клизача C за приказани положај механизма, ако је $\overline{CB} = 1,2 \text{ m}$ и $\overline{BD} = 0,5 \text{ m}$.

$$\overline{CK} = \overline{BK} - \overline{BC} / \sqrt{2} = 12/\sqrt{2}$$

$$\overline{BR_v} = 2\overline{BK} = 24/\sqrt{2}$$

$$\overline{CR_v} = \overline{CK} + \overline{BR_v} \cos 30^\circ = \frac{12}{\sqrt{2}} + \frac{24}{\sqrt{2}} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = 9.32$$

$$\begin{aligned} \overline{DB} &= \overline{AB} \omega_A \\ \overline{D_B} &= \overline{BR_v} \cdot \omega_A \end{aligned} \quad \left\{ \Rightarrow \underline{\omega_{BC}} = \frac{\overline{AB}}{\overline{BR_v}} \omega_A = \frac{\overline{BD} / \sin 30^\circ}{\overline{BR_v}} \omega_A = \frac{2 \cdot 0.5 \cdot \sqrt{2}}{24} \cdot 1 = 0.59 \text{ s}^{-1} \right.$$

$$\underline{\omega_C} = \overline{CR_v} \cdot \omega_{BC} = 9.32 \cdot 0.59 = 5.47 \text{ rad/s}$$

$$\vec{a}_C = \vec{a}_B + \vec{a}_B^3$$

$$\vec{a}_B = \vec{a}_B^t + \vec{a}_B^n + \vec{a}_{B7}^3 + \vec{a}_{Bn}^3$$

$$x: 0 = a_B^t \cos 60^\circ - a_B^3 \cos 30^\circ + a_{B7}^3 \cos 45^\circ + a_{Bn}^3 \cos 45^\circ$$

$$0 = 2 \cdot \frac{1}{2} - 1 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} + a_B^3 \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} + 0.42 \cdot \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$a_B^3 = \frac{-2 + \sqrt{3} - 0.42\sqrt{2}}{\sqrt{2}} = -0.61 \text{ m/s}^2$$

$$a_B^t = \overline{AB} \cdot \ddot{\omega}_A = 2 \text{ m/s}^2$$

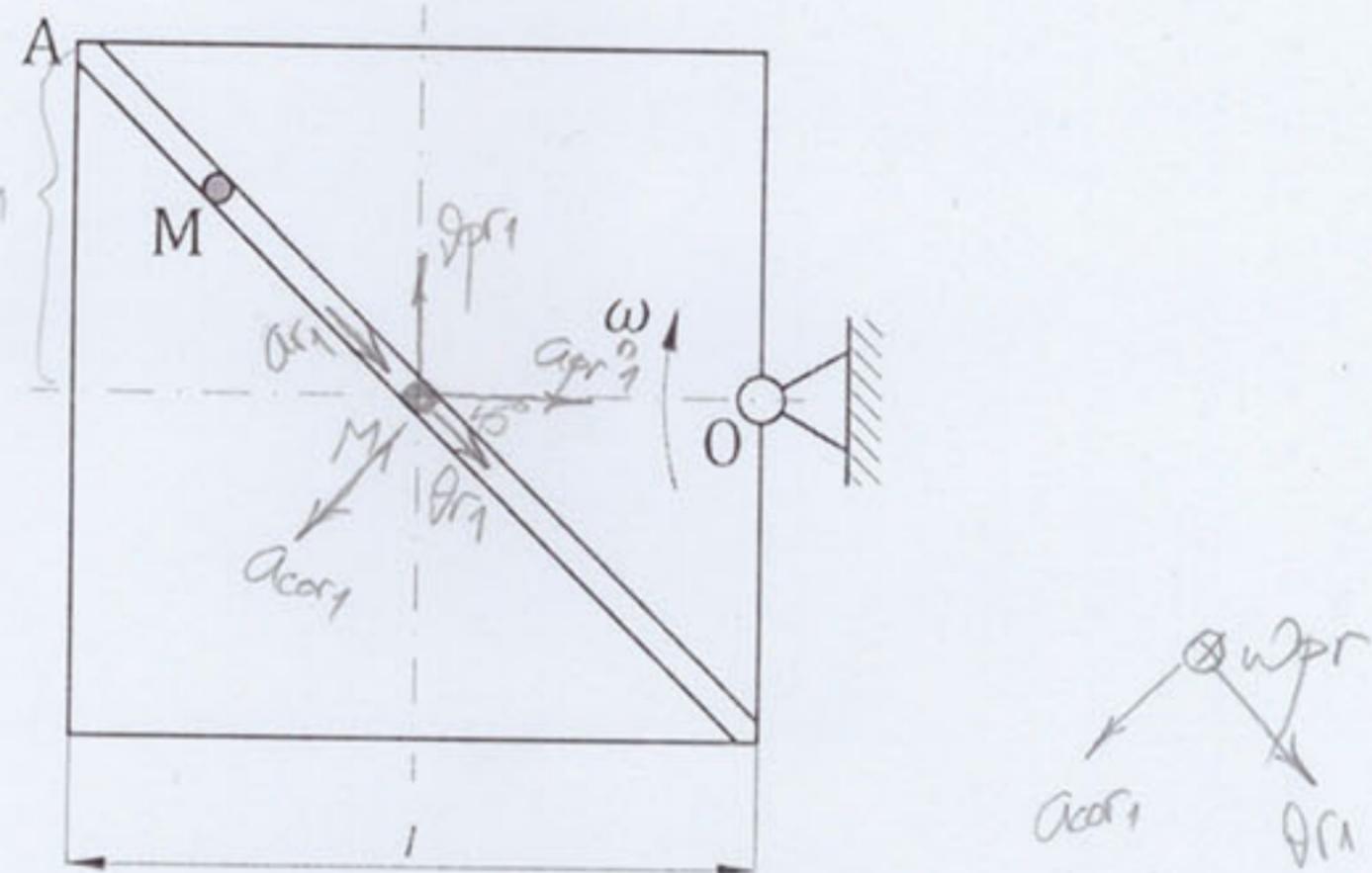
$$a_B^3 = \overline{AB} \cdot \omega_A^2 = 1 \text{ m/s}^2$$

$$a_{Bn}^3 = \overline{CB} \cdot \omega_{BC}^2 = 12 \cdot 0.59^2 = 0.42 \text{ m/s}^2$$

$$\checkmark: \underline{a_C} = a_B^t \sin 60^\circ + a_B^3 \sin 30^\circ - a_{B7}^3 \sin 45^\circ + a_{Bn}^3 \sin 45^\circ$$

$$= 2 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} + 1 \cdot \frac{1}{2} + 0.61 \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} + 0.42 \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} = 2.96 \text{ m/s}^2$$

3. Квадратна плоча странице $l = 2 \text{ m}$ обрће се константном угаоном брзином од 3 rad/s . Унутар канала креће се куглица M која кретање почиње из положаја A, а њена брзина у односу на плочу мијења се према закону $v_r = 2\sqrt{2}t$. Одредити интензитет апсолутне брзине и апсолутног убрзања куглице M у тренутку $t_1 = 1 \text{ s}$.

$$S_r = \int v_r dt = \int 2\sqrt{2}t dt = \sqrt{2}t^2; \quad S_{r1} = \sqrt{2} \text{ m}$$

$$v_{r1} = 2\sqrt{2} \text{ m/s}$$

$$\vartheta_{pr1} = \overline{\omega}, \quad \omega_{pr1} = 1 \cdot 3 = 3 \text{ rad/s}$$

$$\underline{a_{r1}} = \sqrt{(v_{r1} \frac{\sqrt{2}}{2})^2 + (v_{r1} \frac{\sqrt{2}}{2} - \vartheta_{pr1})^2} = \sqrt{(2\sqrt{2} \frac{\sqrt{2}}{2})^2 + (2-3)^2} = \sqrt{4+1} = \sqrt{5} \\ = \underline{2,24 \text{ m/s}^2}$$

$$a_r = \dot{v}_r = 2\sqrt{2} \text{ m/s}^2$$

$$a_{pr1}^t = 0 \quad (\varphi = \omega \varphi - 0)$$

$$a_{pr1}^n = \overline{M_1 O} \omega_{pr1}^2 = 1 \cdot 9 = 9 \text{ m/s}^2$$

$$a_{cor1} = 2\omega \vartheta_{pr1} v_{r1} \sin 90^\circ = 2 \cdot 3 \cdot 2\sqrt{2} \cdot 1 = 12\sqrt{2} \text{ m/s}^2$$

$$\underline{a_{r1}} = \sqrt{(a_{cor1} - a_{pr1} \frac{\sqrt{2}}{2})^2 + (a_r + a_{pr1} \frac{\sqrt{2}}{2})^2} \\ = \sqrt{(12\sqrt{2} - 9\frac{\sqrt{2}}{2})^2 + (2\sqrt{2} + 9\frac{\sqrt{2}}{2})^2} \\ = \sqrt{(7,5\sqrt{2})^2 + (6,5\sqrt{2})^2} = \sqrt{197} = \underline{14,04 \text{ m/s}^2}$$